Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

КАЛГАСНІК

орган Мозырскага РК КП(б)Б і раённага Совета Дэпутатаў працоўных.

№ 18. Серада, 26 ліпеня 1944 года.

Чырвоная Армія атрымала новыя бліскучыя перамогі над ворагам. Вызвалены гор. Астраў, Холм, Паневежыс, Пскоў, Люблін. Нашы войскі закончылі акружэнне Львова і вядуць баі на яго ўскраінах; фарсіраваны Неман і Заходні Буг, уперадзе— Вісла і Варшава.

Слава героям, якія вызваляюць родную зямлю ад фашысцкай нечысці!

Слава воінам, якія нясуць выратаванне ад гітлераўскай чумы непакароным народам Еўропы!

У СОЎНАРКОМЕ СССР І ЦК ВКП(б)

Аб уборцы ўраджаю і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1944 годзе

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) адзначаюць, што ў цяжкіх ваенных умовах 1944 года калгасы, МТС і соўгасы больш паспяхова, чым у мінулым годзе, справіліся з правядзеннем веснавой сяўбы, значна палепшылі якасць палявых работ, што дазваляе атрымаць у бягучым годзе добры ўраджай зернавых і іншых сельскагаспадарчых культур, забяспечыць выкананне планаў нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў, засыпаць насенныя фонды і павысіць выдачу калгаснікам зярна і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў на працадні.

Калгаснікі і калгасніцы, работнікі МТС і соўгасаў раёнаў, вызваленых ад нямецкай акупацыі, не гледзячы па вялікую шкоду, якую нанёс вораг сельскай гаспадарцы, выканалі дзяржаўны план яравой сяўбы, паспяхова справіліся з веснавымі сельскагаспадарчымі работамі і забяспечылі ўмовы для атрымання высокага ўраджаю.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) лічаць, што ўсе сілы і сродкі калгасаў, МТС і соўгасаў павінны быць мабілізаваны і пакіраваны на тое, каб у сціслыя тэрміны і без страт убраць ураджай, своечасова выканаць планы нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў і забяспечыць тым самым у рашаючы перыяд вайны Чырвоную Армію і краіну дастатковай колькасцю харчоў, а прамысловасць сыравінай.

Лічачы ўборку ўраджаю і нарыхтоўкі сельскагаспадарчых прадуктаў важнейшай агульнанароднай справай, Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) ставяць перад мясцовымі партыйнымі, совецкімі і зямельнымі органамі, перад усімі калгасамі, МТС і соўгасамі задачы:

Своечасова падрыхтаваць да ўборкі ўраджаю ўсе камбайны, трактары, жаткі, лабагрэйкі, а таксама ручныя косы, сярпы і іншы ручны ўборачны інвентар;

Мабілізаваць для правядзення ўборачных работ усю рабочую сілу, якая ёсць у калгасах, МТС, соўгасах і дапаможных гаспадарках, правільна арганізаваць працу на ўборцы ўраджаю. Мабілізаваць у дапамогу калгасам і соўгасам для правядзення ўборачных работ насельніцтва гарадоў, раённых цэнтраў і рабочых пасёлкаў;

Забяспечыць поўнае прыцягненне і правільнае выкарыстанне на ўборачных работах і вывазцы сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве жывога цягла, а на параўнаўча лёгкіх работах таксама малапрадукцыйных кароў жывёлагадоўчых ферм калгасаў, соўгасаў і кароў калгаснікаў, рабочых і служачых;

Каб не расцягваць уборку хлябоў, адразу-ж уключаць ва ўборку ўраджаю камбайны і ўсе ўборачныя машыны і іншыя сродкі па ўборцы ўраджаю, якія маюцца ў калгасах, МТС і соўгасах;

Прывесці ў поўную гатоўнасць лакамабілі, малатарні, конныя прыводы, зерпаачышчальныя машыны, аўтамашыны, конны транспартны інвентар, арганізаваць з першых дзён уборкі ўраджаю скірдаванне, бесперабойны абмалот хлябоў і неадкладную здачу зярна, а таксама іншых сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве;

Арганізаваць найстражэйшы ўлік і ахову ўраджаю пры ўборцы, абмалоце і перавозках, не дапускаць страт і псавання ўраджаю, весці рашучую барацьбу з нядбайнымі адносінамі, разбазарваннем і раскраданнем зярна і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў;

Звярнуць асаблівую ўвагу на своечасовую ўборку і абмалот ураджаю насенных участкаў, забяспечыўшы поўнае захаванне ўсяго насеннага матэрыялу;

Забяспечыць безумоўнае выкананне кожным калгасам, соўгасам і дапаможнай гаспадаркай ва ўстаноўленыя ўрадам тэрміны планаў здачы дзяржаве зярна і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў, лічачы гэту работу важнейшай ваенна-гаспадарчай задачай усіх партыйных, совецкіх, нарыхтоўчых, зямельных органаў, калгасаў, соўгасаў і дапаможных гаспадарак;

Арганізаваць усямерную дапамогу калгасам, МТС і соўгасам ва ўборцы ўраджаю і здачы сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве з боку прамысловых прадпрыемстваў, гарадскіх арганізацый і ўстаноў шляхам пасылкі ў МТС, калгасы і соўгасы рамонтных брыгад, выдзялення аўтатранспарта, коней, лішкаў абсталявання, запасных частак, матэрыялаў і інструментаў.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) ПАСТАНАВІЛІ:

Абавязаць Наркамзем СССР, Наркамсоўгасаў СССР, Наркамхарчпром СССР, Наркаммясамолпром СССР, Наркамзаг, усе наркаматы, якія маюць дапаможныя гаспадаркі, аблвыканкомы, крайвыканкомы, Соўнаркомы рэспублік, ЦК компартый саюзных рэспублік, крайкомы, абкомы і райкомы партыі, райвыканкомы, дырэктараў МТС і соўгасаў, старшынь сельсоветаў і калгасаў:

I

Па падрыхтоўцы і правядзенню ўборкі ўраджаю

1. Правесці да пачатку ўборкі дзяржаўную праверку гатоўнасці кожнага раёна, МТС, калгаса і соўгаса да ўборкі ўраджаю, выдзеліўшы для гэтага кіруючых праваўнікоў Соўнаркомаў рэспублік, крайвыканкомаў, аблвыканкомаў, ЦК компартый саюзных рэспублік, крайкомаў, абкомаў партыі, райвыканкомаў і райкомаў партыі.

Вынікі праверкі па калгасах, МТС, соўгасах разглядзець у райвыканкомах і райкомах партыі, а па раёнах—у аблвыканкомах, крайвыканкомах, Соўнаркомах рэспублік, абкомах, крайкомах партыі і ЦК компартый саюзных рэспублік з прыняццём неабходных мер па адхіленню выяўленых недахопаў у падрыхтоўцы да ўборкі ўраджаю.

2. Забяспечыць своечасовае складанне па кожнаму калгасу, МТС і соўгасу, па кожнай трактарнай і палявод-чай брыгадзе рабочых планаў уборкі, прадугледзеўшы ў гэтых планах поўнае выкарыстанне на работах усёй рабочай сілы, якая маецца ў калгасах, соўгасах і МТС, камбайнаў, жатак і іншых уборачных машын, трактараў і жывога цягла. Вызваліць для выкарыстання на ўборачных работах магчыма большую колькасць работнікаў, занятых на ўнутрыгаспадарчых работах, у дапаможных прадпрыемствах і галінах.

3. Закончыць да пачатку ўборкі ўраджаю рамонт і падрыхтоўку да работы ўсіх камбайнаў, трактараў, малатарань, конных прыводаў, лакамабіляў, аўтамашын, простых уборачных машын, кос, сярпоў і іншага ўборачнага інвентара, шырока прыцягваючы да рамонтных работ прадпрыемствы, майстэрні і кузні, якія знаходзяцца ў сельскіх мясцовасцях і гарадах. Абсталяваць адрамантаваныя камбайны спецыяльнымі прыстасаваннямі для разгрузкі зярна на хаду, зернаўлоўнікамі, саломакапніцелямі і прыстасаваннямі для ўборкі палеглых хлябоў, а камбайны, якія з-за адсутнасці матораў або хедэраў не могуць быць выкарыстаны на ўборцы ўраджаю, адрамантаваць для выкарыстання на абмалоце. Прыстасаваць для выкарыстання на касьбе хлябоў хедэры камбайнаў, якія не маюць матораў.

Прызнаць неабходным, каб пры прыёмцы камбайнаў дзяржаўнымі камісіямі вытваралася адначасова абкатка камбайнаў з улікам вынікаў якой і павінна вырашацца пытанне аб гатоўнасці камбайна да ўборкі.

4. Абавязаць Наркамзем СССР, Наркамсоўгасаў СССР, Наркамхарчпром СССР і Наркаммясамолпром СССР, партыйныя і совецкія арганізацыі абласцей, краёў і рэспублік, дырэктараў МТС і соўгасаў:

а) укамплектаваць да пачатку ўборкі ўраджаю кожны камбайнавы агрэгат падрыхтаваным камбайнерам, памочнікам камбайнера і трактарыстамі. Правесці перад уборкай з усімі камбайнерамі кароткачасовыя заняткі па пытаннях эксплаатацыі і тэхнічнага ўходу за камбайнамі;

б) да пачатку ўборкі замацаваць у натуры за кожным камбайнавым агрэгатам участкі хлябоў і іншых культур у адпаведнасці з зацверджаным планам камбайнавай уборкі па кожнай МТС і соўгасу і не пазней, чым за пяць дзён да пачатку ўборкі даставіць да месца работы ўсе камбайны і трактары;

в) замацаваць на ўвесь перыяд уборкі ўраджаю за кожным камбайнавым агрэгатам пастаянны састаў калгаснікаў і рабочых соўгасаў для абслугоўвання камбайна па пракосу загонаў, абкосу вуглоў, падвозцы гаручага, ачысткі і прасушкі зярна, забяспечыўшы іх зерпаачышчальнымі машынамі і дастатковай колькасцю жывога цягла;

г) для забеспячэння ў перыяд уборкі ўраджаю бесперабойнай работы камбайнаў і трактараў, абсталяваць у кожнай МТС і соўгасе па адной перасоўнай аўтамайстэрні на кожныя 10 камбайнавых агрэгатаў, або па адной перасоўнай майстэрні на коннай цязе на кожныя 5 камбайнавых агрэгатаў.

Укамплектаваць перасоўныя майстэрні кваліфікаванымі кадрамі рамонтных рабочых і забяспечыць кожны камбайнавы агрэгат інструментам і найбольш ходовымі запаснымі часткамі, неабходнымі для правядзення тэхнічнага ўходу і рамонту ў полі, а таксама запраўачным інвентаром і процілажарнымі сродкамі.

5. Абавязаць дырэктараў МТС і соўгасаў правесці кароткатэрміновыя курсы па падрыхтоўцы машыністаў малатарань, нафтарухавікоў і лакамабіляў з разліку забеспячэння кожнай маючайся малатарні і рухавіка двума машыністамі.

6. Прапанаваць праўленням калгасаў, дырэктарам соўгасаў і МТС неадкладна выдзеліць неабходную колькасць калгаснікаў і рабочых соўгасаў для работы на конных уборачных машынах, прыцягнуць іх да рамонту снапавязалак, жатак-самаскідак, лабагрэек з тым, каб падрыхтаваць іх да пачатку ўборкі ўраджаю для работы на гэтых машынах.

Удзяліць асаблівую ўвагу падбору і правільнай арганізацыі работы касароў, забяспечыўшы іх неабходным інструментам для точкі і праўкі кос. З мэтай аказання дапамогі недастаткова кваліфікаваным у касьбе калгаснікам і калгасніцам падабраць у кожную групу вопытнага касара.

7. Адпавіць работу калгасных кузняў, якія маюць вельмі важнае значэнне ў рамонце простых уборачных машын, а таксама ў абслугоўванні трактарных брыгад і камбайнавых агрэгатаў, абавязаўшы выканкомы райсоветаў і райкомы партыі аказаць усямерную дапамогу кожнаму калгасу ў гэтай справе.

8. Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы, Соўнаркомы рэспублік, абкомы, крайкомы і ЦК компартый саюзных рэспублік забяспечыць безумоўнае выкананне ўстаноўленага задання па вырабу запасных частак да трактараў і ўборачных машын кожным прадпрыемствам, а таксама арганізаваць дапамогу МТС, соўгасам і калгасам у вырабе і рамонце асобных вузлоў, а таксама прыстасаванняў да камбайнаў для ўборкі проса, грэчкі, слапечніка і насеннікаў траў.

9. Падрыхтаваць неабходную колькасць такоў, навесаў для часовага хавання і амбараў для пастаяннага хавання зярна.

Забяспечыць у кожным калгасе і соўгасе паўночных і цэнтральных раёнаў, а таксама раёнаў Сібіры, Урала і Усходу, дзе павышаная вільготнасць уборачнага перыяду стварае небяспеку псавання зярна, пабудову або абсталяванне ў існуючых памяшканнях прасцейшых зернасушылак і рамонт маючыхся сушылак, а таксама прыстасаванне ацяпляемых памяшканняў пад сушку зярна.

10. Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы, Соўнаркомы рэспублік, абкомы, крайкомы партыі і ЦК компартый саюзных рэспублік прыняць меры па падрыхтоўцы да ўборкі ўраджаю, вывазцы хлеба і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў, жывога цягла і транспартных сродкаў калгасаў і соўгасаў, скараціўшы да мінімума выкарыстанне рабочых коней і валоў на ўнутрыгаспадарчых работах.

11. Улічваючы недахоп жывога цягла і аўтатранспартных сродкаў у калгасах і соўгасах, прыцягнуць на перыяд уборкі ўраджаю і вывазкі сельскагаспадарчых прадуктаў прыгоднае да выкарыстання на работах пагалоўе мала прадукцыйных кароў з жывёлагадоўчых ферм і кароў, якія належаць калгаснікам, з выкарыстаннем іх пераважна на палявых работах унутры кал-

Працяг на 2-й старонцы.

У СОЎНАРКОМЕ СССР І ЦК ВКП(б)

Аб уборцы ўраджаю і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1944 годзе

Працяг.

гаса, а таксама дазволіць райвыканкомам устанаўліваць у неабходных выпадках абавязковыя заданні па вывазцы на нарыхтоўчыя пункты на працягу летніх месяцаў ад адной да двух тон хлеба на кожную прыгодную да работы карову калгасніка, па адлегласці не звыш 10 кілометраў.

Устанавіць, што работа на каровах павінна вытварацца толькі калгаснікамі, якім належаць гэтыя каровы.

Дазволіць прыцягненне да вывазкі хлеба кароў рабочых і служачых на ўмовах натуральнай аплаты, устаноўленых для калгаснікаў за работу на сваіх каровах. Устанавіць, што да вывазкі хлеба прыцягваюцца каровы рабочых і служачых у тых выпадках, калі на гэтых каровах могуць працаваць уладары кароў або члены іх сем'яў.

Абавязаць старшынь калгасаў і дырэктараў соўгасаў загадзя, да пачатку ўборкі хлябоў, выдзеліць прызначанае да выкарыстання на работах пагалоўе кароў і цялят і арганізаваць прывучэнне іх да работ.

Арганізаваць на прадпрыемствах мясцовай прамысловасці і ў прамысловых арцелях выраб збруі для прыцягваемых да работ кароў /хамуты, ёрмы, пастронкі/, а таксама калёснай мазі.

12. Улічваючы выключна важнае значэнне для паспяховага правядзення ўборкі ўраджаю забеспячэння трактараў і камбайнаў гаручым і масламі, абавязаць Галоўнафтаснаб пры Соўнаркоме СССР, Наркамат Шляхоў Зносін, Наркамрэчфлот і Наркамморфлот забяспечыць своечасовае накапленне гаручага і маслаў у пунктах наліву і ў прырэчных размеркавальных нафтабазах, падачу на пераваліку дастатковай колькасці пустых цыстэрнаў, адгрузку нафтапрадуктаў сельскай гаспадарцы і бесперабойнае забеспячэнне МТС і соўгасаў, аўтаатрадаў Саюззаготтранса і Соўгастранса гаручым і масламі на перыяд уборкі ўраджаю і хлебанарыхтовак.

13. Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы і Соўнаркомы аўтаномных рэспублік устанавіць па кожнаму раёну, а Соўнаркомы саюзных рэспублік па кожнай вобласці патрэбу МТС, соўгасаў і дапаможных гаспадарак, аўтаатрадаў Саюззаготтранса і Соўгастранса ў гаручым і маслах на ўборку ўраджаю і ўстанавіць строгі кантроль за правільным размеркаваннем па нафтабазах нафтапрадуктаў, якія завозяцца для ўборкі ўраджаю, усклаўшы кіраўніцтва гэтай работай на аднаго з намеснікаў старшыні аблвыканкома, крайвыканкома, Соўнаркома рэспублікі.

Устанавіць, што ў глыбінныя МТС, а таксама ва ўсе соўгасы завоз гаручага павінен вытварацца ў першую чаргу.

14. Забараніць начальнікам чыгунак і ўпраўленняў Галоўнафтаснабу пры Соўнаркоме СССР расфарміроўваць у пунктах наліву і ў шляху следавання замкнутыя маршруты, арганізаваныя для перавозкі нафтапрадуктаў сельскай гаспадаркі.

Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы і Соўнаркомы рэспублік устанавіць строгі кантроль за своечасовай арганізацыяй і павелічэннем абарачваемасці замкнутых маршрутаў, прасоўваннем іх у шляху, своечасовым злівам нафтапрадуктаў на нафтабазах, зборам цыстэрнаў пасля зліву ў маршруты і неадкладным зварачваннем іх у пункты наліву.

15. Устанавіць, што ліміты на гаручае для ўборкі ўраджаю і вывазкі хлеба з глыбінных пунктаў, выдзеленыя на ліпень, жнівень і верасень 1944 года, сапраўдны на працягу ўсяго трэцяга квартала 1944 года.

16. Забараніць Галоўнафтаснабу пры Соўнаркоме СССР, мясцовым упраўленням нафтаснаба, совецкім і партыйным органам абласцей, краёў і рэспублік адпускаць іншым спажыўцам нафтапрадукты, якія завезены для ўборкі ўраджаю, вывазкі хлеба і правядзення іншых сельскагаспадарчых работ, якія супадаюць з уборкай ураджаю.

Устанавіць, што віноўныя ў выдаткаванні не па прызначэнню і ў разбазарванні гаручага і маслаў, завозімых для ўборкі ўраджаю і вывазкі хлеба, павінны прыцягвацца да адказнасці.

а) Па ўборцы зерневых і маслічных культур

17. У мэтах правядзення ўборкі ўраджаю своечасова і без страт забяспечыць бесперабойную работу камбайнаў, жатак, лабагрэек і іншых уборачных машын, а таксама арганізаваць уборку ўручную.

18. Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) патрабуюць ад усіх совецкіх партыйных і зямельных органаў абласцей, краёў і рэспублік, МТС, калгасаў і соўгасаў арганізаваць паўсядзённую барацьбу са стратамі, найстражэйшую ахову ўраджаю на корані, пры ўборцы, малацьбе, перавозках і хаванні.

У гэтых мэтах:

а) арганізаваць следам за касавіцай хлябоў простымі машынамі і ўручную неадкладную вязку снапоў і складанне іх у копны, бабкі і крастцы, а таксама арганізаваць старанны збор калосся, шырока прыцягваючы да гэтай работы, побач з дарослым насельніцтвам— школьнікаў. Пры вымушаным прастоі камбайнаў, з прычыны няспраўнасці, вытвараць на палях, якія прызначаны да камбайнавай уборкі, уборку хлябоў простымі машынамі і ўручную з тым, каб не дапусціць асыпання зярна;

б) прыступіць да абмалоту ўраджаю не пазней пяці дзён пасля пачатку касавіцы і не дапускаць спазнення з разгортваннем масавага абмалоту. Арганізаваць кругласутачную работу ўсіх складаных і конных малатарань МТС, калгасаў і соўгасаў.

Пры недахопу ў калгасах рабочай сілы і цягла для адначасовага правядзення малацьбы і скірдавання, прапанаваць калгасам пасля таго, як хлеб падсохне, вытвараць неадкладнае скірдаванне ўсяго скошанага хлеба, заканчваючы скірдаванне не пазней, чым на 10—15-ы дзень пасля сканчэння касавіцы;

в) устанавіць абавязковую прыёмку ад калгаснікаў і рабочых соўгасаў убраных участкаў: у калгасах—брыгадзірам паляводчай брыгады, а ў соўгасах—упраўляючым аддзяленнем на працягу дня, старшынёй калгаса і дырэктарам соўгаса ў пяцідзённы тэрмін. Пры прыёмцы звяртаць асаблівую ўвагу на якасць уборкі, не дапускаючы пакідання калосся на полі і неадкладна прымаючы меры па адхіленню выяўленых недахопаў;

г) забяспечыць неадкладнае прасушванне ўсяго вільготнага зярна, якое паступае ад камбайнаў і малатарань, на таках і на сушылках, не дапускаючы саграванне зярна ў кучах;

д) для аховы хлеба на корані, а таксама скошанага і складзенага ў копны і скірды, выдзяляць аб'езчыкаў не пазней, чым за 10—15 дзён да паспявання хлябоў. На таках арганізаваць дзве змены вартаўнікоў. Устанавіць, што аб'езчыкі і вартаўнікі вядуць кругласутачную ахову хлеба і знаходзяцца ў непасрэдным падпарадкаванні старшыні калгаса, упраўляючага аддзяленнем, фермай соўгаса. Прыцягнуць да аховы хлеба моладзь, арганізуючы комсамольскія пасты па ахове ўраджаю;

е) устанавіць настражэйшы ўлік атрыманага ўраджаю на ўсіх стадыях яго ўборкі. Вытвараць абавязковае ўзважванне хлеба ля малатарань, ад камбайнаў і пры прыёмцы яго ў амбары. Забяспечыць суправаджэнне хлеба з такоў у амбары і ссыпныя пункты накладной з указаннем прозвішча возчыка, абазначэннем дакладнай колькасці накіраванага хлеба з назвай гатунку і культуры.

19. Абавязаць старшынь райвыканкомаў і сакратароў райкомаў партыі забяспечыць кантроль за захаваннем і ўлікам хлеба ў полі, на таках, пры малацьбе і перавозках. Забяспечыць падбор вагаўшчыкоў, кладаўшчыкоў, вартаўнікоў, аб'езчыкаў і старшых абозных па вывазцы хлеба з ліку вопытных калгаснікаў, рабочых МТС і соўгасаў.

б) Па ўборцы бульбы і гародніны

20. Закончыць уборку бульбы і гародніны да наступлення асенніх замаразкаў. Забяспечыць штодзённую ўборку выбранай за дзень бульбы і сабранай гародніны. Пасля ўборкі бульбы праводзіць баранаванне ўбраных участкаў і, як правіла, наступнае пераворванне з падборкай клубняў.

21. выкапаную бульбу і сабраную гародніну штодзённа пасля прасушкі звозіць у хавальні або складваць у часовыя бурты ў полі, забяспечыўшы вывазку іх на нарыхтоўчыя пункты, або закладку ў бурты працяглага хавання да наступлення замаразкаў. Шырока прымяняць выбарачную зрэзку сцяблоў гародніных пасеннікаў на меры іх паспявання і дасушку іх пад навесамі і ў сараях, не дапускаючы страты насення пры перавозках.

22. Арганізаваць у мясцах нарыхтовак масавую сушку бульбы і гародніны па сушылках нарыхтоўчых і гандлёвых арганізацый, а таксама ў калгасах і ў калгаснікаў.

в) Па ўборцы цукровых буракоў

23. Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) звяртаюць увагу зямельных, совецкіх і партыйных органаў, калгасаў, МТС і соўгасаў на вялікае значэнне ў бягучым годзе своечасовай і без страт уборкі цукровых буракоў. У гэтых мэтах устанавіць пачатак масавай копкі фабрычных цукровых буракоў 10 верасня, акрамя Узбекскай, Казахскай і Кіргізскай ССР, для якіх пачатак копкі ўстанавіць 20—25 жніўня.

Абавязаць абл(край)выканкомы і Соўнаркомы рэспублік раёнаў, якія сеюць буракі, устанавіць тэрміны пачатку копкі цукровых буракоў па асобных раёнах і калгасах у залежнасці ад стану буракоў з тым, адпак, каб да пачатку пуску цукровых заводаў мелася не менш пяцідзённага запасу буракоў на тэрыторыі заводаў і пунктаў па нарыхтоўцы буракоў, а затым была-б забяспечана бесперабойная загрузка цукровых заводаў буракамі.

24. Забяспечыць сканчэнне копкі і вывазкі цукровых буракоў у наступныя тэрміны:

	Копка.	Вывазка.
па Узбекскай, Кіргізскай і Казахскай ССР	15.XI	15.XII
па Грузінскай, Армянскай ССР і Краснадарскаму краю	5.XI	25.XI
па прырэчных раёнах Краснаярскага і Алтайскага краёў	1.X	20.X
па астатніх раёнах Краснаярскага і Алтайскага краёў, Кемераўскай і Новасібірскай абласцях, Бурат-Мангольскай і Башкірскай АССР	10.X	10.XI
па УССР і Курскай вобласці	20.X	1.XII
па астатніх раёнах, якія сеюць буракі	20.X	20.XI

25. Абавязаць Наркамзем СССР і Наркамхарчпром СССР, партыйныя і совецкія арганізацыі раёнаў, якія сеюць буракі:

а) забяспечыць рамонт маючагася ў МТС і калгасах інвентара, неабходнага для копкі буракоў (буракапад'ёмнікаў, лап, мерніц, капачоў і іншага інвентара), а таксама выраб матаў для ўкрыцця буракоў у кагатах;

б) за 5 дзён да пачатку возкі буракоў закончыць рамонт старых і выраб новых павозак, трактарных цялежак, рамонт аўтамашын, а таксама трактараў, выдзяляемых на возку буракоў;

в) закончыць не пазней 10 жніўня 1944 года рамонт гужавых дарог, выпраўленне мастоў, а таксама пад'ездаў да пунктаў па нарыхтоўках буракоў;

г) замацаваць для вывазкі буракоў неабходную колькасць цягла, не дапускаючы адцягнення яго па іншыя работы да сканчэння ўсёй вывазкі буракоў;

д) звярнуць асаблівую ўвагу на правільнае кагатыраванне цукровых буракоў, як важнейшай меры, якая забяспечвае надзейнае хаванне іх да вывазкі на заводы. Ускласці адказнасць за хаванне цукровых буракоў у палявых кагатах да сканчэння здачы іх прыёмным пунктам цукровых заводаў, на старшынь калгасаў і дырэктараў соўгасаў;

е) у мэтах барацьбы са стратамі і раскраданнем цукровых буракоў, забяспечыць строгі ўлік, шляхам абмеру мерніцамі ўсіх накапаных буракоў у калгасах па звеннях; арганізаваць кругласутачную ахову бурачных плантацый і не дапускаць выпасу жывёлы на бурачышчах да поўнага сканчэння вывазкі буракоў.

26. У мэтах заахвочвання найхутчэйшага правядзення копкі цукровых буракоў, а таксама ўкладкі буракоў у кагаты, раіць калгасам з цукру, які прылічваецца калгасам за зданыя па кантрактацыі і натуроплаце буракі, выдзяляць па 40 грамаў на кожны цэнтнер выкапаных і ачышчаных буракоў і па 20 грамаў на кожны цэнтнер буракоў, укладзены ў кагаты, для размеркавання па працаднях сярод калгаснікаў, занятых на ўборцы цукровых буракоў. Астатні цукар, які атрымлівае калгас за зданыя буракі, размяркоўваецца па працаднях, уключаючы і працадні, выпрацаваныя на ўборцы цукровых буракоў і ўкладцы іх у кагаты ва ўстаноўленым парадку.

Выдачу цукру калгаснікам, якія заняты на ўборцы цукровых буракоў, вытвараць кожную дэкаду, для чаго цукровым заводам адпускаць калгасам авансам па 60 грамаў цукру за кожны здадзены цэнтнер буракоў, пачынаючы з 2-й дэкады работы цукровага завода. Канчатковы разлік па цукру з калгасамі цукровыя заводы павінны вытвараць пасля здачы ўсіх буракоў.

27. Пры дастаўцы калгасамі некандыцыйных буракоў вытвараць па патрабаванню нарыхтоўчага пункта адсартыроўку сіламі калгасаў усіх некандыцыйных буракоў, а пры невыкананні гэтага зменшаць выдачу цукру па партыях некандыцыйных буракоў на адну трэць супроць устаноўленай нормы.

Працяг на 3-й старонцы

У СОЎНАРКОМЕ СССР І ЦК ВКП(б)

Аб уборцы ўраджаю і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1944 годзе

Працяг.

28. За кожны цэнтнер буракоў, дастаўлены на цукровыя заводы і пункты па нарыхтоўках буракоў, выдаваць возчыкам, шоферам і грузчыкам на аўтамашынах цукар, за рахунак цукровых заводаў, у наступнай колькасці:

(у грамах)

	возчыкам	шоферам	грузчыкам (пры аўтамашынах)
Да 6 кіламетраў	10	2	2
ад 6 да 15 кіламетраў	25	5	3
звыш 15 кіламетраў	40	8	4

Указаная колькасць цукру возчыкам выдаецца пры ўмове, што пагрузку і разгрузку буракоў яны вытвараюць самі.

Цукар, які прылічваецца за возку цукровых буракоў, зоводы выдаюць непасрэдна возчыкам, у адпаведнасці з колькасцю вывезеных імі буракоў на заводы і пункты па нарыхтоўках буракоў, а з грашовай даплаты выплачваць непасрэдна возчыкам 50 проц. установленага тарыфу.

29. Забараніць калгасам выдаткаванне не па прамому прызначэнню цукру, атрыманага для выдачы калгаснікам, працуючым на бураках.

30. Для заахвочвання калгаснікаў, рабочых і служачых, якія прадастаўляюць сваіх кароў на вывазку цукровых буракоў, дазволіць цукровым заводам, звыш цукру, які адпускаецца калгасам па кантрактацыйных дагаворах, прадаваць па ўстаноўленай ільготнай цане цукар калгаснікам, рабочым і служачым у колькасці 100 грамаў за кожны тона-кілометр.

г) Па ўборцы бавоўніка, ільна-даўгунца і канапель

31. Закончыць вывазку рэштнаў бавоўны-сырца ўраджаю мінулых год з нарыхтоўчых пунктаў на заводы не пазней 1 кастрычніка і валакна ільна-даўгунца і пянькі не пазней 5 верасня 1944 г.

Абавязаць Наркамтэкстыль СССР і Соўнаркомы Узбекскай, Таджыкскай, Туркменскай, Казахскай, Кіргізскай, Азербайджанскай і Армянскай ССР падрыхтаваць своечасова неабходныя памяшканні для прыёмкі бавоўны-сырца ўраджаю 1944 г. Да паступлення бавоўны-сырца новага ўраджаю поўнасцю адрамантаваць, ачысціць і прадэзінфіцыраваць усе склады і памяшканні пад бавоўну. Колькасць складскіх памяшканняў, якая нехапае, папоўніць будаўніцтвам часовых навесаў і сараяў, а таксама выкарыстаннем іншых свабодных памяшканняў.

32. Пры ўборцы бавоўніка забяспечыць раздзельны збор яго па гатунках, не дапускаючы змешвання гатункаў, змешвання хворых каробачак са здаровымі, а таксама страт пры зборы, хаванні і перавозках бавоўны з поля на нарыхтоўчыя пункты.

33. У мэтах своечасовага пад'ёму зябі ў раёнах паліўнога бавоўнаводства раіць калгасам і соўгасам не пазней 20-га лістапада ўбіраць гуза-паю з поля, пры наяўнасці адзінкавых нераскрыўшыхся каробачак з наступнай ачысткай іх; поўнасцю закончыць збор бавоўны-сырца да 25 лістапада і ачыстку палёў ад сцяблоў бавоўніка да 1 снежня.

34. Выкарыстаць на ўборцы ільна-даўгунца і канапель усе ільнацерабілкі і канаплеўборачныя машыны, якія маюцца ў МТС, соўгасах і калгасах, для чаго ўстанавіць на кожнай МТС і калгасу план машыннай і ручной уборкі ільну і канапель, адабраўшы для машыннай уборкі ўчасткі з найбольш выраўненым сцебластоем. Пачаць абмалот ільну і канапель, не чакаючы ўборкі ўсяго ўраджаю, і закончыць яго не пазней як праз 10 дзён пасля сканчэння ўсёй уборкі.

35. Закончыць расціл і мочку ўсяго ўраджаю ільна-даўгунца не пазней 15 верасня і мочку канапель не пазней 1 кастрычніка. Раіць калгасам, якія не забяспечаны добрымі сцелішчамі, прымяняць халаднаватую мочку ільну. Па канаплях з разрэджаных пасеннаводчых пасеваў, побач з мочкай, прымяняць зімні расціл саломкі.

36. Дазволіць калгасам выдаваць калгаснікам, якія заняты на выбарцы пасконі, 30 проц. ад выбранай колькасці для размеркавання па працаднях, выпрацаваных на ўборцы пасконі. Выдачу пасконі вытвараць неадкладна пасля яе выбаркі.

37. Захаваць на 1944—1945 гг. дзеянне пастановы Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 11 студзеня 1942 г. № 29 „Аб стымуліраванні пярвічнай апрацоўкі і нарыхтовак ільну і канапель ураджаю 1944 году", г. зн. дазволіць калгасам, якія маюць пасевы ільну і канапель, устанавіць калгаснікам, якія выконваюць і перавыконваюць нормы выпрацоўкі па пярвічнай апрацоўцы і падсартыроўцы ільну і канапель, дадатковую аплату харчовым зярном і грашыма звыш налічаемых ім працадзён у наступных размерах:

а) за кожныя 10 кілограмаў выпрацаванага і здадзенага дзяржаве валакна ільну і канапель выплачваць калгаснікам па 2 кілограмы зярна і па 2 рублі грашыма;

б) за кожныя 100 кілограмаў падсартыраванай, прасушанай і зданай на заводы трасты ільну і канапель, — па 1 кілограму зярна і па 1 рублю грашыма;

в) за ўсё валакно і трасту ільну і канапель, зданыя дзяржаве звыш плана ў парадку дзяржзакупак, дадаткова выплачваць калгаснікам, якія заняты на пярвічнай апрацоўцы гэтых культур, 40 проц. ад атрыманых калгасам прэмій-надбавак.

Указаныя натуральныя і грашовыя выплаты вытвараць неадкладна пасля здачы дзяржаве выпрацаванай прадукцыі ільну і канапель.

д) Па ўборцы табакоў і махоркі

38. Уборку табакоў і махоркі вытвараць у стане поўнай тэхнічнай спеласці, не дапускаючы перасьпявання, а таксама збора недаспелага лісця табаку і раслін махоркі. Для павелічэння сыравінных рэсурсаў табачнай прамысловасці вытвараць сушку зрэзаных вяршушак, пасынкаў, выдаляемых у час палявога догляду раслін, а на плошчах ранніх тэрмінаў пасадкі забяспечыць атрыманне другога ўраджаю махоркі і табаку.

39. Устанавіць наступныя тэрміны сканчэння ўборкі табаку і махоркі:

а) табаку—па Казахскай ССР, Алтайскаму і Хабараўскаму краях, Сталінградскай, Варонежскай абласцях — не пазней 20 верасня; па Узбекскай, Кіргізскай, Таджыкскай, Туркменскай, Армянскай, Украінскай ССР і Краснадарскаму краю—не пазней 1 кастрычніка; па Грузінскай і Азербайджанскай ССР, Крыму і Дагестанскай АССР—не пазней 10 кастрычніка;

б) махоркі—па Алтайскаму, Краснаярскаму і Хабараўскаму краях, Омскай, Курганскай, Кемераўскай, Валагодскай, Новасібірскай, Іркуцкай, Чыцінскай, Свярдлоўскай і Молатаўскай абласцях, Удмурцкай і Бурат - Мангольскай АССР—не пазней 1 верасня, а па ўсіх астатніх раёнах—не пазней 20 верасня.

40. Абавязаць Наркамзем СССР своечасова завезці ў раёны і адпусціць калгасам, якія сеюць махорку, неабходную колькасць шпагату для нізкі і сушкі табаку і махоркі.

е) Па ўборцы насеннікаў траў

41. У мэтах недапушчэння асыпання і страт насення траў забяспечыць уборку насеннікаў канюшыны, люцэрны, цімафееўкі і жытняка не больш, чым у 5 дзён, а абмалот і выціранне насеннікаў траў закончыць на працягу 20 дзён з пачатку касавіцы.

42. Забяспечыць ачыстку насення траў і давядзенне яго да пасеўных кандыцый непасрэдна пасля абмалоту і выцірання, не дапускаючы разрыву паміж гэтымі работамі.

43. Абавязаць Наркамзаг, у адпаведнасці з раней устаноўленым парадкам, залічваць здаваемае калгасамі дзяржаве насенне траў у лік абавязковых паставак зярна дзяржаве і натураплаты за работу МТС па наступных эквівалентах:

а) 1 цэнтнер праданага насення: канюшыны, люцэрны, жытняка, ежы зборнай, райграса, лісахвоста, аўсяніцы чырвонай і іншых лугапасбішчных траў за 4 цэнтнеры зернавых культур;

б) 1 цэнтнер праданага насення цімафееўкі, пырэю амерыканскага, аўсяніцы лугавой за 3 цэнтнеры зернавых культур;

в) 1 цэнтнер праданага насення: вікі, эспарцэта, суданскай травы, магара, афрыканскага проса і серадэлы за 2 цэнтнеры зернавых культур;

г) 1 цэнтнер праданага насення: мятліка лугавога, палявіцы белай, канюшыны шведскай, канюшыны белай за 6 цэнтнераў зернавых культур.

Калгасы, якія прадаюць дзяржаве насенне канюшыны, люцэрны, жытняка, цімафееўкі, эспарцэта і вікі пасля выканання планаў абавязковых паставак зернавых культур, звароту насеннай пазыкі, засыпкі насенных фондаў і ўплаты за работы МТС, маюць права атрымаць з пунктаў Заготзярно насенне зернавых культур па ўстаноўленаму вышэй эквіваленту. Насенне зернавых культур адпускаецца калгасам за наяўны разлік па нарыхтоўчых цэнах, з налічэннем 2 рублёў за цэнтнер (у пакрыццё выдаткаў Заготзярно).

44. Выходзячы з таго, што раскраданне зярна і іншай калгаснай і соўгаснай прадукцыі з'яўляецца найцяжэйшым злачынствам, Совет Народных Камісараў СССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) абавязалі судовыя органы сурова караць расхішчальнікаў хлеба і іншай сельскагаспадарчай прадукцыі калгасаў і соўгасаў, аж да прымянення закона ад 7 жніўня 1932 г. аб ахове грамадскай (соцыялістычнай) уласнасці.

II.

Па арганізацыі і аплаце працы на ўборцы ўраджаю

1. Устанавіць абавязковы ўдзел на ўборачных работах усяго пражываючага ў калгасах і на тэрыторыі соўгасаў працаздольнага насельніцтва—калгаснікаў і членаў іх сем'яў, рабочых, служачых соўгасаў і членаў іх сем'яў, а таксама іншага працаздольнага насельніцтва з некалгаснікаў, якое не занята на рабоце ў прамысловасці і на транспарце, як дарослых, так і падлеткаў ва ўзросце ад 14 год і старэй.

Устанавіць на перыяд уборкі ўраджаю 1944 года абавязковы выхад на работу ўсіх працаздольных дарослых калгаснікаў ад 14 год і старэй, незалежна ад выпрацоўкі імі мінімума працадзён.

2. У мэтах забеспячэння актыўнага ўдзелу ва ўборачных работах калгасніц і работніц соўгасаў, якія маюць дзяцей, і эканоміі рабочага часу працаўнікоў, якія заняты на ўборцы ўраджаю, абавязаць праўленні калгасаў і дырэктараў соўгасаў арганізаваць на перыяд уборкі дзіцячыя яслі, сады і пляцоўкі і палявыя станы на аддалёных ад сядзібы ўчастках.

3. Прапанаваць калгасам устанавіць, што за адмаўленне ад выканання ўборачных работ на няўважлівых прычынах дарослыя працаздольныя калгаснікі па рашэнню праўлення калгаса, падвяргаюцца, у адпаведнасці з артыкулам 17 Статута сельскагаспадарчай арцелі, штрафу працаднямі і пазбаўляюцца права на атрыманне натуральных авансаў.

4. Абавязаць Соўнаркомы рэспублік, крайвыканкомы, аблвыканкомы і райвыканкомы ўстанавіць дадатковую патрэбу калгасаў і соўгасаў у рабочай сіле на перыяд уборкі ўраджаю і прыцягнуць на ўборачныя работы ў парадку мабілізацыі працаздольнае насельніцтва гарадоў і сельскіх мясцовасцей, а таксама навучаючыхся школ і вузаў у адпаведнасці з пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 13 красавіка 1942 г. „Аб парадку мабілізацыі на сельскагаспадарчыя работы ў калгасы, соўгасы і МТС працаздольнага насельніцтва гарадоў і сельскіх мясцовасцей".

5. Устанавіць прыцягнёным у парадку мабілізацыі на ўборачныя работы абавязковыя заданні па выпрацоўцы: 40—50 працадзён у калгасах і 50—60 дзённых норм у соўгасах, а для навучаючыхся школ 20—30 працадзён у калгасах і 20—30 дзённых норм у соўгасах, па выкананні якіх прыцягнутыя на работы па іх жаданню вызваляюцца ад мабілізацыі.

6. Устанавіць, што дарослыя працаздольныя члены сем'яў рабочых і служачых і іншае працаздольнае насельніцтва з некалгаснікаў, якія пражываюць у калгасах і на тэрыторыі соўгасаў, а таксама прыцягнутыя на работы ў калгасы і соўгасы ў парадку мабілізацыі, прыцягваюцца праўленнямі калгасаў і дырэктарамі соўгасаў за адхіленне ад уборачных работ да крымінальнай адказнасці, устаноўленай пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 13 красавіка 1942 г. „Аб парадку мабілізацыі на сельскагаспадарчыя работы ў калгасы, соўгасы і МТС працаздольнага насельніцтва гарадоў і сельскіх мясцовасцей.

7. У змяненне пункта 6 пастановы Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 13 красавіка 1942 г. „Аб парадку мабілізацыі на сельскагаспадарчыя работы ў калгасы, соўгасы і МТС працаздольнага насельніцтва гарадоў і сельскіх мясцовасцей" устанавіць, што аж да канчатковага разліку з мабілізаванымі, праўленне калгаса выдае ім аванс на кожны выпрацаваны працадзень у размеры аднаго кілограма зярна з заменай, па дагаворанасці, 5 кілаграмамі бульбы або іншымі сельскагаспадарчымі прадуктамі.

8. Абавязаць Соўнаркомы рэспублік, крайвыканкомы і аблвыканкомы, ЦК компартый саюзных рэспублік, крайкомы, абкомы, гаркомы і райкомы партыі накіраваць на час уборкі ўраджаю ў МТС і соўгасы з прамысловых прадпрыемстваў і ўстаноў усіх былых камбайнераў, кваліфікаваны тэхнічны пер-

Працяг на 4-й старонцы.

Гурын

У СОЎНАРКОМЕ СССР І ЦК ВКП(б)

Аб уборцы ўраджаю і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1944 годзе

Працяг.

санал для работы ў якасці механікаў і брыгады рабочых у саставе слесараў, зваршчыкаў, кавалёў і плотнікаў, не ў шкоду выкананню ваенных заказаў, для аказання МТС, соўгасам і калгасам дапамогі ў палявым рамонце камбайнаў, трактараў і ўборачных машын.

9. Абавязаць Наркамгандаль СССР забяспечваць мабілізаваных на работу ў МТС і соўгасы інжынераў, механікаў і кваліфікаваных рабочых хлебам і іншымі прадуктамі па нормах, устаноўленых для прамысловых рабочых у сельскіх мясцовасцях. Захаваць за імі на час мабілізацыі на ўборачныя работы харчовыя карткі па месцу жыхарства іх сем'яў.

10. У дадатак да п. 8 пастановы Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 13 красавіка 1942 года ўстанавіць, што за мабілізаванымі на сельскагаспадарчыя работы кваліфікаванымі рабочымі захоўваецца зарплата па месцу іх работы ў размеры 50 проц. сярэдняга месячнага заработку за апошнія 3 месяцы.

11. Забяспечыць арганізацыю работ ва ўсіх калгасах і соўгасах на ўборцы ўраджаю і вывазцы прадуктаў на дзяржаўныя нарыхтоўчыя пункты на аснове шырокага прымянення індывідуальнай і дробнагрупавой (звеннявой) здзельшчыны. У сувязі з гэтым, раіць калгасам прымяняць у брыгадах і звеннях на ручных работах па касавіцы, вязцы, укладцы і возцы снапоў, на падграбанні калоссяў індывідуальныя або групавыя заданні з выдзяленнем у полі пэўнага ўчастка, а на зернаачыстцы, вывазцы зярна і іншых работах—індывідуальныя або групавыя заданні, разлічаныя на пэўны аб'ём работ.

12. Раіць праўленням калгасаў і дырэктарам соўгасаў устанаўліваць для калгаснікаў, рабочых і служачых, якія працуюць на каровах, нормы выпрацоўкі ў размеры адной трэці ад норм, якія прыняты калгасам або соўгасам для такіх-жа работ на коннай цязе, пры захаванні тых-жа здзельных расцэнак. Калгаснікам, якія працуюць на ўборачных работах у калгасах на сваіх каровах за выкананую работу налічаць працадні ў двайным размеры, а рабочым і служачым, якія працуюць на ўборачных работах на сваіх каровах у соўгасах, аплату вытвараць у двайным размеры супроць расцэнак, якія ўстаноўлены для тых-жа работ на коннай цязе.

Забяспечваць кароў калгаснікаў, рабочых і служачых ва ўсе дні работы ў грамадскай гаспадарцы аднолькавым кармленнем з каровамі, якія ўдзельнічаюць на работах з грамадскага статку.

13. Раіць калгасам устанавіць наступны парадак аплаты калгаснікаў, рабочых і служачых за работу па вывазцы хлеба дзяржаве на сваіх каровах:

а) налічаць калгасніку, рабочаму і служачаму, які перавозіць зярно на сваёй карове, за кожны цэнтнера-кілометр 0,30 працадня;

б) выдаваць дадаткова ў парадку заахвочвання за кожны цэнтнера-кілометр да 135 грамаў зярна за лік 15 проц. адлічэнняў, якія выдзяляюцца для авансавання калгаснікаў і на ўнутрыгаспадарчыя патрэбы, а за вывезенае зярно звыш устаноўленай месячнай нормы выдаваць зярно ў двайным размеры.

У соўгасах аплачваць работу па вывазцы зярна дзяржаве на каровах рабочых і служачых у двайным размеры супроць аплаты тых-жа работ на коннай цязе, а таксама выдаваць дадаткова ў парадку заахвочвання зярно ў размерах і парадку, якія ўстаноўлены гэтым пунктам для калгаснікаў, якія вывозяць зярно на сваіх каровах.

14. Устанавіць на час уборкі і да выканання плана нарыхтовак адлічэнні зярна, сланечніка, бульбы і гародніны для выдачы аванса калгаснікам і на ўнутрыгаспадарчыя патрэбы: па зярну—15 працэнтаў, рысу—10 працэнтаў, сланечніку—5 працэнтаў, па бульбе і гародніне—15 працэнтаў ад фактычна зданай на дзяржаўныя нарыхтоўчыя пункты колькасці прадукцыі гэтых культур.

Арганізаваць строгі кантроль за захаваннем устаноўленых норм адлічэнняў прадуктаў для выдачы авансаў і на ўнутрыгаспадарчыя патрэбы калгасаў, прысякаючы ўсялякія факты парушэння іх у бок завышэння і прыцягваць вінаватых да адказнасці як за разбазарванне хлеба.

15. Змяніць існуючы парадак аплаты машыністаў, якія працуюць на льнаканоплеўборачных машынах, малатарнях па абмалоту і выціранню насення канюшыны і люцэрны і льна-каноплетрапальных машынах у МТС, і ўстанавіць ім аплату па працаднях за выкананне існуючых норм у размерах заработку працуючых з імі трактарыстаў па гэтых работах і распаўсюдзіць на іх парадак налічэння працадзён і разлікаў, а таксама гарантыйны мінімум як грашовай, так і натуральнай аплаты, устаноўлены для трактарыстаў МТС.

16. Дазволіць праўленням калгасаў выдаваць калгаснікам, якія працуюць на калгасным цягле, кожную пятую частку ад сабранай і звезенай на сядзібу або заскірдаванай саломы пасля камбайнавай уборкі. Калгаснікам, якія працуюць на сваіх каровах на возцы і скірдаванні саломы пасля ўборкі камбайнамі выдаваць кожную трэцюю частку адвезенай з поля або заскірдаванай саломы.

17. Захаваць на 1944 год дзейнічаўшы ў 1943 годзе парадак выдачы прэмій натурай трактарыстам соўгасаў і раз'ездным участковым механікам МТС, якія забяспечылі выкананне ўстаноўленага плана камбайнавай уборкі пры добрай яе якасці, г. зн. устанавіць, што раз'ездныя ўчастковыя механікі МТС, якія забяспечылі выкананне ўстаноўленага плана камбайнавай уборкі пры добрай яе якасці, атрымліваюць ад МТС натуральную прэмію зярном у размеры 10 пудоў не пазней 15 дзён па сканчэнні ўборкі, а трактарысты соўгасаў і селекцыйных станцый атрымліваюць, акрамя грашовай аплаты, натуральную прэмію зярном у размеры, які ўстаноўлены для камбайнера, які сумесна працуе з ім.

18. Абавязаць мясцовыя партыйныя, савецкія і зямельныя органы дабіцца ва ўсіх калгасах правільнага ўліку працы на ўборачных работах і раздзельнага ўліку ўраджаю па брыгадах і звеннях, якія забяспечваюць атрыманне калгаснікамі і трактарыстамі МТС дадатковай аплаты працы за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур, а ў соўгасах—выдачу рабочым натуральнай аплаты, устаноўленай пастановай Соўнаркома СССР ад 17 верасня 1943 года «Аб натуральнай аплаце за ўборку і вывазку бульбы, гародніны і пладоў у соўгасах".

19. Забараніць без дазволу Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) да канца ўборкі ўраджаю і здачы сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве мабілізацыю з калгасаў, соўгасаў і МТС рабочай сілы, жывога цягла і транспартных сродкаў, на якія-небудзь іншыя мэты, не звязаныя з уборкай ураджаю і вывазкай дзяржаве сельскагаспадарчых прадуктаў.

III.
Па нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) абавязалі Наркамзаг, аблвыканкомы, крайвыканкомы, соўнаркомы рэспублік, абкомы і крайкомы партыі, ЦК кампартый саюзных рэспублік, райвыканкомы і райкомы партыі:

1. З першых дзён уборкі ўраджаю арганізаваць вывазку зярна, тэхнічных культур і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў на дзяржаўныя нарыхтоўчыя пункты, для чаго выдзеліць неабходную колькасць жывога цягла і аўтамашын, забараніўшы адцягненне іх па якія-б там ні было іншыя работы да поўнага выканання кожным калгасам і соўгасам плана нарыхтовак.

2. Забяспечыць здачу калгасамі і соўгасамі дзяржаве ўпаўне добраякаснага зярна, рысу, сланечніка і іншых маслічных культур,— арганізаваўшы старанную ачыстку зярна, асабліва якое паступае з-пад камбайнаў, а таксама своечасовую прасушку сырога і вільготнага зярна. Забараніць прыёмку і здачу на нарыхтоўчых пунктах і заводах бавоўны-сырца з вільготнасцю вышэй устаноўленага стандарта.

3. Устанавіць, што з першых партый зярна, маслічных культур і бульбы, якія здаюцца калгасамі і соўгасамі дзяржаве, у першую чаргу нагашаюцца атрыманыя калгасамі і соўгасамі ад дзяржавы пазыкі, а таксама запазычанасць калгасаў за мінулыя годы па абавязковых пастаўках і натураплаце за работы МТС.

У далейшым з кожнай партыі здаваемага калгасамі зярна, маслічных культур і бульбы палавіна залічваецца ў лік абавязковых паставак, а другая палавіна—у лік натураплаты за работы МТС.

4. Устанавіць, што здача зернавых, сланечніка і іншых культур калгасамі па абавязковых пастаўках і натураплаце за работы МТС (акрамя малацьбы), а таксама абавязковыя пастаўкі калгаснікамі і аднаасобнымі гаспадаркамі павінны вытварацца па культурах у дакладнай адпаведнасці з уручанымі абавязацельствамі і рахункамі за работы МТС.

Такія культуры, як пшаніца, рыс, бабовыя, грэчка, проса, жыта і кукуруза, здаюцца ў размерах, якія ўстаноўлены ўручанымі абавязацельствамі па пастаўках і рахунках за работы МТС для кожнай з гэтых культур.

Па іншых зернавых культурах дазваляецца замена здачы іх любымі культурамі па выбару здатчыка. Па маслічных культурах дазваляецца замена адных маслічных культур другімі ў адпаведнасці з устаноўленымі эквівалентамі замены.

5. Абавязаць Наркамзаг забяспечыць своечасовае, але не пазней чым праз 15 дзён пасля пачатку ўборкі, уручэнне дырэктарам МТС паведамленняў аб аднясенні калгасаў да разрадаў ураджайнасці, а дырэктарам МТС— забяспечыць уручэнне рахункаў калгасам за работы МТС не пазней 5-дзённага тэрміну па атрыманні паведамлення ад упаўнаркамзага па аднясенню калгасаў да разраду ўраджайнасці, а за касьбу, камбайнавую ўборку, малацьбу, зернаачыстку і возку хлеба не пазней 10 дзён з дня выканання работ. Папярэдзіць дырэктараў МТС аб іх асабістай адказнасці перад дзяржавай за своечасовае ўручэнне рахункаў і кантроль за здачай калгасамі натураплаты.

6. Абавязаць савецкія і партыйныя арганізацыі абласцей, краёў і рэспублік аказаць дапамогу нарыхтоўчым органам па хутчэйшаму ўручэнню калгасам абавязацельстваў на пастаўкі дзяржаве сельскагаспадарчых прадуктаў.

7. Абавязаць Наркамзаг і Цэнтрасаюз да пачатку хлебанарыхтовак арганізаваць і абсталяваць пры кожным лінейным пункце Заготзярно пастаялыя двары і чайныя для хлебаздатчыкаў.

8. Для аказання калгасам і соўгасам дапамогі па вывазу сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве дазволіць аблвыканкомам, крайвыканкомам і соўнаркомам рэспублік:

а/ мабілізаваць на перыяд нарыхтовак да 50 працэнтаў дзейнічаючага аўтатранспарта грамадзянскіх прадпрыемстваў і ўстаноў /за выключэннем аўтамашын Саюззаготтранса, Соўгастранса і транспарта, які заняты на вывазцы цукровых буракоў, бавоўны, ільну і пянькі/ і да 30 працэнтаў дзейнічаючага аўтатранспарта абаронных прадпрыемстваў і пабудоў з устанаўленнем на кожную мабілізаваную аўтамашыну абавязковага задання па вывазу сельскагаспадарчых прадуктаў на дзяржаўныя нарыхтоўчыя пункты, выходзячы з аб'ёму вывазу ў 4000 тона-кілометраў для паўтаратоннай аўтамашыны.

Устанавіць, што прадпрыемствы і ўстановы выдзяляюць гаручае для аўтамашын, якія мабілізаваны на вывазку зярна, за лік лімітаў, якія ўстаноўлены для гэтых прадпрыемстваў і ўстаноў;

/б устанавіць абавязковыя заданні па вывазцы сельскагаспадарчых прадуктаў дзяржаве для прадпрыемстваў і ўстаноў, якія маюць коней, у размеры 50 тона-кілометраў па кожнага рабочага каня.

9. Абавязаць Наркамзаг і Наркамсоўгасаў СССР забяспечыць да пачатку хлебанарыхтовак аднаўленне і рамонт грузавых аўтамашын Саюззаготтранса і Соўгастранса. Забараніць адцягненне аўтамашын Саюззаготтранса і Соўгастранса на перавозкі не звязаныя з хлебанарыхтоўкамі. Устанавіць, што ўсе аўтамашыны Саюззаготтранса і Соўгастранса, не занятыя на вывазцы хлеба з глыбінак, поўнасцю перключаюцца на вываз хлеба з соўгасаў.

10. Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы, соўнаркомы саюзных і аўтаномных рэспублік разам з органамі Наркамзага і Наркамрэчфлота да пачатку нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў зацвердзіць план транспартыроўкі прадуктаў па малых рэках і забяспечыць яго выкананне.

11. Абавязаць Соўнаркомы рэспублік, крайвыканкомы і аблвыканкомы прымацоўваць орсы, гандлі і іншыя арганізацыі, якія атрымліваюць па дзяржаўнаму плану бульбу і гародніну на гандаль і грамадскае харчаванне, да нарыхтоўчых пунктаў для вывазкі бульбы і гародніны сваім транспартам.

12. Абавязаць Наркамзаг, Наркамгандаль СССР, Наркамхарчпром СССР, Наркамтэкстыль СССР і Цэнтрасаюз да пачатку нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў прывесці ў поўную гатоўнасць элеватары, склады, сушылкі, хавальні, тару і вагі, забяспечыўшы нарыхтоўчыя пункты неабходным інвентаром і бланкамі прыёмачных квіткоў з тым, каб забяспечыць кругласутачную прыёмку хлеба, бульбы, гародніны і тэхнічных культур і своечасовыя разлікі са здатчыкамі.

13. Абавязаць Наркамсоўгасаў СССР, Наркамхарчпром СССР і Наркаммясамолпром СССР перадаць у часовае карыстанне Наркамзага да 1 жніўня 1944 года прыгодныя для хавання зярна склады агульнай ёмкасцю па Наркамсоўгасаў СССР на 30 мільёнаў пудоў, па Наркамхарчпрому СССР на 6 млн. пудоў і Наркаммясамолпрому

Працяг на 5-й старонцы.

У СОЎНАРКОМЕ СССР І ЦК ВКП(б)

Аб уборцы ўраджаю і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1944 годзе

Заканчэнне.

СССР на 2 млн. пудоў з наследуючай вывазкай зярна соўгасным транспартам на лінейныя пункты Заготзярно. Наркамзагу арганізаваць у соўгасах Наркамсоўгасаў СССР, Наркамхарчпрома СССР і Наркаммясамолпрома СССР часовыя нарыхтоўчыя пункты і прыняць на гэтыя пункты ад указаных соўгасаў 38 млн. пудоў зярна. Наркамсоўгасаў СССР, Наркамхарчпрому СССР і Наркаммясамолпрому СССР да моманта вываза зярна з соўгасаў прадастаўляць па патрабаванню загадчыкаў складамі Наркамзага неабходную колькасць рабочых і механікаў для сушкі і ачысткі дзяржаўнага зярна, прыпятага ў соўгасах.

14. Для аблягчэння калгасам і соўгасам у здачы зярна, насення масліčных культур дзяржаве, абавязаць Наркамзаг да пачатку хлебанарыхтовак адкрыць нарыхтоўчыя пункты Заготзярно на чыгуначных станцыях, раз'ездах і прыстанях. НКШЗ і Наркамрэчфлоту да 1 жніўня г. г. перадаць у часовае карыстанне Наркамзага маючыяся на станцыях, раз'ездах і прыстанях склады для арганізацыі нарыхтоўчых пунктаў.

15. Абавязаць НКШЗ падрыхтаваць да перавозак хлеба крыты рухомы састаў і хлебныя шчыты, забяспечыўшы ў першую чаргу вагонамі і шчытамі чыгуначныя дарогі Ўкраіны, Паўночнага Каўказа і Сярэдняй Азіі.

16. Абавязаць Наркамзаг залічваць насеннаводчым калгасам усё насенне гародніны, здаваемае загатаўшчыкам у парадку кантрактацыйных дагавораў, у лік абавязковых паставак дзяржаве ўсіх гародніх культур і бульбы, дапускаючы замену адных гародніх культур насеннем іншых неаднайменных культур.

Абавязаць Наркамзаг СССР залічваць насеннаводчым калгасам усё насенне кармавых карнеплодаў і бахчавых культур, якое здаецца загатаўшчыкам у парадку кантрактацыйных дагавароў у лік абавязковых паставак бульбы і сена дзяржаве.

Наркамзагу сумесна з Наркамземам СССР устанавіць у дэкадны тэрмін эквіваленты замены гародніны, бульбы і сена насеннем гародніх, бахчавых культур і кармавых карнеплодаў.

17. Абавязаць аблвыканкомы, крайвыканкомы і соўнаркомы саюзных і аўтаномных рэспублік, абкомы і крайкомы партыі, ЦК кампартый саюзных рэспублік аказаць дапамогу Наркамзагу па ўкамплектаванню кадрамі дырэктараў элеватараў, пунктаў і заг. складамі.

IV
Па ўборцы насенных участкаў

1. Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) папярэджваюць савецкія і партыйныя органы, Наркамзем СССР, Наркамсоўгасаў СССР аб недапушчальнасці паўтарэння памылак мінулага году, калі некаторыя кіраўнікі мясцовых зямельных, савецкіх і партыйных органаў праявілі бясклопатныя адносіны да насеннай гаспадаркі калгасаў і соўгасаў, не арганізавалі своечасовае выдзяленне і ўборку ўраджаю насенных участкаў, а таксама захаванне насеннага зярна, у выніку чаго калгасы і соўгасы раду абласцей не забяспечылі сябе насеннем зерневых і іншых сельскагаспадарчых культур.

2. Абавязаць мясцовыя савецкія, партыйныя і зямельныя органы, калгасы і соўгасы правесці за 15 дзён да пачатку ўборкі ўраджаю праверку ў натуры насенных участкаў і арганізаваць своечасовую іх уборку і абмалот. Забяспечыць па кожнаму калгасу прыёмку засыпанага насення кладаўшчыком па асобнаму акту, у якім павінна быць указана колькасць і якасць насення па культурах і гатунках.

Забараніць калгасам і соўгасам выдаткаванне ўраджаю з насенных участкаў да поўнай засыпкі насенных фондаў на якія-б там ні было іншыя мэты акрамя насенных. Вінаватых у выкарыстанні ўраджаю з насенных участкаў не па прызначэнню і асоб, якія пабуджаюць да гэтага, прыцягваць да крымінальнай адказнасці.

3. Устанавіць, што размеры насенных участкаў калгасаў не павінны перавышаць: па азімай пшаніцы і жыту — 12 проц., па аўсу і ячменю — 13 проц., на яравой пшаніцы — 15 проц., грэчцы — 18 проц., на кукурузе — 8 проц., па просу — 7 проц., па зернабабовых культурах — 15 проц., па сланечніку і іншых маслічных культурах, акрамя ільнакудраша і арахіса, 5 проц., па ільнукудрашу і арахісу — 15 проц., па соі, клешчавіне і рысу — 10 проц., па бульбе 15 проц. ад плошчы фактычнага пасеву адпаведных культур.

У мэтах далейшага пашырэння пасеўных плошчаў яравой пшаніцы дазволіць калгасам павялічваць размеры насенных участкаў яравой пшаніцы да 18 проц. ад фактычнай пасеўнай плошчы ў 1944 годзе па Краснадарскаму, Стаўрапальскаму, Алтайскаму, Краснаярскаму, Хабараўскаму, Прыморскаму краях, Астраханскай, Сталінградскай, Куйбышэўскай, Пензенскай, Саратаўскай, Чкалаўскай, Тамбоўскай, Ульянаўскай, Молатаўскай, Свярдлоўскай, Чалябінскай, Кемераўскай, Курганскай, Новасібірскай, Омскай, Чыцінскай, Іркуцкай, Растоўскай абласцях, Татарскай, Удмурцкай, Башкірскай, Мардоўскай, Кабардзінскай, Паўночна-Асецінскай, Дагестанскай, Бурат-Мангольскай, Марыйскай АССР, Казахскай ССР.

4. У мэтах далейшага пашырэння пасеўных плошчаў бульбы дазволіць калгасам павялічыць размеры насенных участкаў да 18$_{0}/^{0}$ ад фактычнай пасеўнай плошчы ў 1944 годзе па Варонежскай, Куйбышэўскай, Пензенскай, Саратаўскай, Тамбоўскай, Ульянаўскай, Молатаўскай, Чкалаўскай абласцях, Краснадарскаму і Стаўрапальскаму краях, Башкірскай, Мардоўскай, Дагестанскай, Татарскай, Удмурцкай АССР, Джамбулскай, Паўднёва-Казахстанскай, Акмолінскай, Заходне-Казахстанскай, Карагандзінскай, Гур'еўскай абласцях, Казахскай ССР, Грузінскай, Армянскай, Азербайджанскай і Кіргізскай ССР.

Для аднаўлення пасеўных плошчаў бульбы ўстанавіць размер насенных участкаў да 20 проц. ад фактычнай пасеўнай плошчы бульбы ў 1944 годзе Варашылаўградскай, Сталінскай, Одэскай, Нікалаеўскай і Херсонскай абласцям УССР, Астраханскай, Растоўскай, Сталінградскай абласцям, Крымскай АССР, Туркменскай, Узбекскай і Таджыкскай ССР.

5. Дапусціць у выглядзе выключэння з зацверджання райвыканкомаў, выдзяленне насенных участкаў з найбольш ураджайных пасеваў у тых калгасах і соўгасах, дзе на насенных участках з-за стыхійных няшчасцяў атрыманы нізкі ўраджай, які не забяспечвае патрэбу калгаса, соўгаса ў насенні.

6. Устанавіць, што пасля поўнай засыпкі насенных фондаў, у выпадку, калі застаюцца лішкі зярна, сабранага ад насенных участкаў калгасаў і соўгасаў, лішняе зярно з насенных участкаў можа быць выкарыстана калгасамі і соўгасамі для выканання сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай, а пасля выканання гэтых абавязацельстваў для іншых патрэб.

7. У дадатак да існуючых ільгот для райнасенгасаў, выдаваць за кожныя 40 фунтаў гатунковага насення, зданага райнасенгасамі дзяржсортфонду звыш абавязковых паставак і натуралаты, 55 фунтаў радавога харчовага зярна з бліжэйшых да райнасенгаса складаў Заготзярно.

8. Забараніць насеннаводчым калгасам выкарыстанне насеннікаў гародніх культур і кармавых карнеплодаў з закантрактаваных плошчаў на якія-небудзь іншыя мэты, акрамя насенных, да выканання плана закладкі насеннікаў па шматгадовых культурах або здачы насення па аднагадовых культурах (памідоры, гуркі і інш).

Абавязаць насеннаводчыя калгасы, якія маюць пасевы гародніны і кармавых карнеплодаў, забяспечыць сябе паспяваючым у іх насеннем гародніх культур і кармавых карнеплодаў для пасева ў 1945 годзе і своечасова, следам за ўборкай, закласці матачныя карэнні для высадкі вясной 1945 года.

* * *

Гэту пастанову абмеркаваць на партыйных, комсамольскіх сходах у сельскай мясцовасці, агульных сходах калгаснікаў, рабочых, спецыялістаў і служачых соўгасаў і МТС з прыняццём адпаведных рашэнняў па падрыхтоўцы і правядзенню ўборкі ўраджаю і нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ ПРАВЯДЗЕМ ХЛЕБАЎБОРКУ

На нарадзе старшынь калгасаў і сельсаветаў

23 ліпеня адбылася раённая нарада старшынь калгасаў і сельсаветаў. З дакладам аб падрыхтоўцы і правядзенні хлебаўборкі выступіў старшыня райсавета дэпутатаў працоўных т. Жыльскі.

—Нашы калгасы ўступілі ў самы адказны момант сельскагаспадарчых работ, —гаворыць т. Жыльскі, —іменна зараз кожная хвіліна рашае лёс нашай гадавой працы. Убярэм ураджай у тэрмін—выйграем, спознімся—прайграем. Ужо цяпер можна назваць рад калгасаў, дзе па-большэвіцку ўзяліся за хлебаўборку. Такія сельсаветы, як Бабрыняцкі, Міхалкаўскі і Баброўскі масавым парадкам распачалі хлебаўборку. Першыя дні паказалі, што старшыні гэтых сельсаветаў зразумелі ўсю важнасць і мабілізавалі ўсіх калгаснікаў на выкананне адной з адказных гаспадарча-палітычных кампаній. Далей т. Жыльскі ў сваім дакладзе застанавіўся на радзе існуючых недахопаў.

Пасля даклада разгарнуліся спрэчкі. Першым выступіў старшыня Міхалкаўскага сельсовета т. Капэль. Ён расказаў нарадзе як праходзіць уборка новага ўраджаю ў калгасах яго сельсовета.

—Убіраем ураджай толькі другі дзень і за гэты час убралі 259 гектараў. Зараз нельга перадаць словамі той працоўны ўздым, які існуе сярод нашых калгаснікаў. Так, напрыклад, калгаснікі сельгасарцелі ,,Крыніца комунізма" (старшыня т. Маслоўскі) першымі ў раёне не толькі выканалі план сенакашэння, але і перавыканалі. Замест планавых 116 гектараў, убралі 130 гектараў. Цяпер у гэтым калгасе поўным ходам ідзе хлебаўборка. За першыя два дні ўбралі 47 гектараў. Няма той калгасніцы якая на жніве не перавыконвала-б нормы выпрацоўкі. Усе працуюць чэсна і самаадданa.

Нядрэнна ідзе хлебаўборка ў нашых калгасах, —гаворыць тав. Архіповіч, —старшыня Баброўскага сельсовета. Мы ўжо ўбралі 25 гектараў азімага жыта. Я даю слова перад усімі старшынямі калгасаў і сельсоветаў, што ўборку багатага ўраджаю праведзем у самыя сціслыя тэрміны і без малейшых страт.

У спрэчках выступілі тт. Бублік—дырэктар Козенскай МТС, Кляшчоў—старшыня Бабрыняцкага сельсовета, Ганчар—загадчык Райза і інш.

Пасля нарады быў уручан пераходны Чырвоны Сцяг Бабрыняцкаму сельсовету і прэміі перадавікам соцыялістычнага спаборніцтва.

У барацьбе за пераходны сцяг

Пераходны Чырвоны Сцяг быў установлен райкомам КП(б)Б і райвыканкомам з пачатку веснавых работ. Барацьба за атрыманне яго вялася на працягу ўсёй вясны. І зараз спаборніцтва працягваецца.

За паспяховае правядзенне сенакашэння і хлебаўборкі Чырвоны Сцяг заваяваў Бабрыняцкі сельсовет (старшыня Канстанцін Кляшчоў).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Вучыцца паўсядзённа

Днямі пры райкоме КП(б)Б адбылося заварыскае субясeдванне па першаму раздзелу гісторыі ВКП(б). У ім прыняла ўдзел больш 20 чалавек партыйнага і совецкага актыва.

Гэта другое субяседванне. Першае было праведзена па кнізе таварыша Сталіна ,,Аб Вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза". Як выявілася, субяседванні многа дапамагаюць у вучобе актыва. Пераважная большасць таварышоў паўсядзённа работаюць над павышэннем свайго палітычнага ўзроўню. Да іх адносяцца тт. Калацэй—загадчык ваенным аддзелам райкома КП(б)Б, Дубіна - інспектар райАНА, Бабовіч загадчык райАНА і інш. Яны грунтоўна вывучылі першы раздзел, на ўсе пытанні давалі змястоўныя і вычарпальныя адказы.

Але нельга гэтага сказаць у адносінах сакратара райкома комсамола т. Талепец, упаўнаважанага РА НКВД т. Гарнастая і Пыж, якія да вывучэння гісторыі большэвіцкай партыі не прыступілі. Праўда, яны спасылаюцца на шэраг ,,уважлівых" прычын, як адсутнасць часу, падручнікаў і перагрузку работай, а ў сапраўднасці проста недаацэньваюць справу авалодання марксісцка-ленінскай тэорыяй.

А. Цвятноў.

У комсамольскіх звеннях

Комсамольскія звенні Тамары Буюк і Елены Гурын карыстаюцца вялікім аўтарытэтам сярод калгаснікаў сельгасарцелі «Уперад», Бібікаўскага сельсовета. Яны яго заваявалі свэёй чэснай працай на калгасных палях. Такія комсамолкі, як Ольга Гарбарчук, Толя Цукер і Ліза Гурын не толькі перавыконваюць нормы выпрацоўкі на жніве, але яны з'яўляюцца актыўнымі ўдзельнікамі драматычнага і фізкультурнага гурткоў.

Гурын

Па-ваеннаму ўбярэм багаты ўраджай!

* * *

Не так даўно ў памяшканні райкома КП(б)Б адбыўся раённы партыйны сход. Комуністы раёна, выступіўшыя на сходзе, дзяліліся вопытам работы па арганізацыі і правядзенні веснавой сяўбы.

Сход намеціў рад канкрэтных мерапрыемстваў як хутчэй і лепш убраць багаты ўраджай.

Ніжэй мы публікуем некаторыя выступленні.

* * *

Калгаснікі Мазыршчыны аддзякваюць сваю вызваліцельніцу

З выступлення сакратара райкома КП(б)Б т. Шыленкова

Чырвоная Армія працягвае бесперапынна рухацца на захад. Кожны дзень прыбліжае нашых благародных воінаў усё бліжэй і бліжэй да граніц гітлераўскай бярлогі—Германіі, к мясцам, адкуль фашысцкія захопнікі пачалі свой разбойніцкі «паход на ўсход». Чырвоная Армія фарсіравала ў сярэднім цячэнні апошні водны рубеж да Усходняй Прусіі—раку Неман.

Імклівасць і магутнасць доблеснай Чырвонай Арміі здзіўляе ўвесь свет. Кожны совецкі грамадзянін поўны гордасці за сваіх воінаў-вызваліцеляў. Гэта яны нясуць поўнае вызваленне совецкай зямлі ад нямецкіх захопнікаў.

Нашы мазыране дзякуюць ад шчырага сэрца Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму таварышу Сталіну за геніяльнае кіраўніцтва войскамі Чырвонай Арміі, якія за тры тыдні вызвалілі амаль поўнасцю нашых братоў—беларусоў і адкінулі нямецкіх захопнікаў да варот Германіі. Яны клянуцца перад радзімай у такі перыяд суровых бітваў аддаваць усё, што ёсць, да поўнага і канчатковага разгрому ворага.

Большэвікі Мазыршчыны прарабілі нямалую работу па ўстанаўленню гаспадаркі раёна. Пасля гаспадарання фашысцкіх людаедаў у нас было знішчана 18 вёсак, забіта 1.007 чалавек, угнана на катаргу звыш 89 тысяч чалавек. Цяжкасці былі нямалыя. Аднак мы іх перамаглі і за кароткі тэрмін аднавілі 39 калгасных гаспадарак, машына-трактарную станцыю, арганізавалі 13 малочна-таварных ферм і пабудавалі 70 дамоў для калгаснікаў, 60 канюшань, 33 кароўнікі, 50 цялятнікаў, 9 свінарнікаў, 38 гумнаў і г. д.

З веснавой сяўбой справіліся добра. Ураджай вырасцілі на славу. Зараз галоўнае—убраць яго без страт. Кожны кіраўнік арцелі павінен сур'ёзна падумаць і расплановаць работу так, каб дарэмна не прапала ні адна хвіліна. Ёсць рад сельсоветаў, як Бабрыняцкі, Бібікаўскі і Міхалкаўскі, дзе да ўборкі падрыхтаваліся добра. Адсюль можна спадзявацца на паспяховае правядзенне яе.

Арганізаваць круглясутачную ахову ўраджаю

З выступлення загадчыка райза т. Ганчар

Веснавую сяўбу нам прышлося праводзіць у цяжкіх умовах. Немцы разбурылі ўсю грамадскую гаспадарку, цяглавую сілу і рабочы інвентар знішчылі. Трэба было пачынаць усё спачатку Але не гледзячы на ўсе цяжкасці з вясенне-палявымі работамі, калгасы справіліся добра. Многія старшыні калгасаў—былыя партызаны, такія, як тт. Цалуйка, Міцура сталі сапраўднымі гаспадарамі вызваленай зямлі. Яны вясной і зараз працуюць з усёй энергіяй. Іх калгасы па праву лічацца перадавымі ў раёне. Зараз у гэтых калгасах паспяхова праходзіць сенакашэнне. І можна сказаць смела, што гэтыя калгасы добра справяцца з уборкай ураджаю.

Але нараду з першымі поспехамі, у нас былі недачоты ў рабоце. Трэба сказаць прама, што наша машына-трактарная станцыя ў час веснавой сяўбы працавала дрэнна. І зараз паміж ёю і райза няма зладжанасці ў рабоце. У кіраўнікоў МТС існуе якаясьці «устаноўка», што яны залежаць толькі ад аблЗА. Дрэнна і тое, што ў калгасах нашага раёна на касьбе не арганізавана двузменная работа. А магчымасці для гэтага ёсць. Рабочай сілы і ўборачнага інвентара дастаткова. Але ні адзін старшыня калгаса гэтым пытаннем не заняўся.

Нельга не заўважыць таго, што багаты ўраджай, як патрэбна не ахоўваецца. Кожны старшыня калгаса, сельсовета абавязаны зараз-жа арганізаваць круглясутачную ахову абільнага ўраджаю.

Не дапусцім страт на ўборцы хлябоў

З выступлення старшыні Мялешкавіцкага сельсовета тав. Каменскага.

Больш за ўсе сельсоветы раёна пацярпеў ад нямецкіх акупантаў наш сельсовет. Тут уцалеў толькі невялічкі хутарок Іванкаўшчына. Аднак, не гледзячы на выключна вялікія цяжкасці, з сяўбой мы справіліся няблрэнна. Зараз ураджай на славу. Мы яго ўбярэм без малейшых страт—па-ваеннаму.

Нашы калгаснікі гараць адным жаданнем—аддзякваць сваёй вызваліцельніцы Чырвонай Арміі за зварот беларускаму народу свабоднага жыцця. Яны абяцаюць працаваць яшчэ лепш, чым раней.

Хутчэй адбудоўваць калгасныя вёскі

З выступлення другога сакратара райкома КП(б)Б тав. Маханькова.

Страты, прынесеныя немцамі ў нашым раёне, вельмі вялікія. Фашысты спалілі 18 вёсак. Усе іх трэба адбудоўваць. Таму разам з усімі гаспадарчымі работамі трэба арганізавана праводзіць адбудоўванне калгасных вёсак. У кожнай сельгасарцелі павінна быць сталая брыгада будаўнікоў. Наогул, усе будаўнічыя работы павінны рабіцца планава

Разам з будаўнічымі работамі трэба не забываць аб самай галоўнай прадстаячай задачы,—уборцы ўраджаю. Мы абавязаны ўбраць ураджай без малейшых страт. Усім вядома, што жнявярак, касілак у нас мала, таму такі багаты ўраджай прыдзецца ўбіраць у пераважнай большасці ўручную. Адсюль трэба не траціць дарэмна ні аднай хвіліны. Усе сілы павінны быць аддадзены на ўборку ўраджаю і здачу зярна дзяржаве.

Шырэй разгарнуць агітацыйную работу

З выступлення загадчыка аддзела агітацыі і прапаганды райкома КП(б)Б т. Шут.

Агітацыйна-масавая работа на веснавой сяўбе адыграла нямалую ролю. Калгаснікі нашага раёна праз агітатараў паўсядзённа былі асведамлены аб усіх падзеях, якія адбываюцца на франтах Айчыннай вайны і за рубяжом. Яны неслі і нясуць зараз у масы жывое справядлівае большэвіцкае слова.

Можна назваць рад агітатараў, як тт. Палоцкая, Рымша, Ільюшэнка і інш., якія карыстаюцца вялікай павагай сярод калгаснікаў. Яны і зараз, калі наш беларускі народ і ўся краіна перажывае вялікую радасць—Чырвоная Армія гоніць фашысцкага звера да яго ўласнай бярлогі — агітатары аб гэтым расказваюць калгаснікам і працоўны ўздым іх расце з кожным днём.

Не меншая адказнасць на агітатараў кладзецца на час уборачнай кампаніі. Кожны агітатар павінен быць у полі. Ён абавязан агітаваць не толькі словам, а канкрэтнай справай.

Аднак, ёсць такія сельсоветы, дзе агітацыйна-масавая работа не ў пашане. Так, напрыклад, у Бабрыняцкім сельсовеце (старшыня т. Кляшчоў) хату-чытальню ператварылі ў склад.

Нельга абыйсці маўчаннем і той факт, што частка комуністаў не толькі не прыдаюць значэння агітацыйнай рабоце, але і самі не павышаюць палітычны ўзровень. Да такіх адносяцца тт. Шабалтас і Ганчар. Яны дрэнна разбіраюцца ў самых элементарных пытаннях.

Недахопы, якія маюцца зараз, павінны быць ліквідаваны і агітацыйную работу трэба наставіць на належную вышыню.

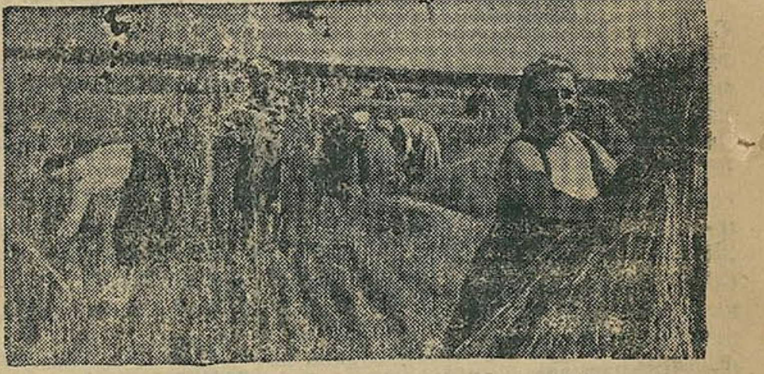

Уборка жыта на палях калгаса ім. 15-й гадавіны Кастрычніка /Ногінскі раён, Маскоўскай вобласці/.
НА ЗДЫМКУ: Калгасніцы-стаханаўкі на ўборцы.
Фота І. Меднікава.

Социялістычнае спаборніцтва на хлебаўборцы

Поўным ходам ідзе хлебаўборка ў калгасах Бібікаўскага сельсовета. Перадавым з'яўляецца калгас „XVII партз'езд". Ён на 27 ліпеня ўбраў 55 гектараў азімага жыта. Асабліва добра пастаўлена працоўная дысцыпліна ў паляводчай брыгадзе Паўла Чарвецкага. Тут працуюць усе—старыя і малыя і кожны з іх перавыконвае нормы выпрацоўкі. Такія калгасніцы як Марыя Безручка, Вера Кузьменка за тыдзень убралі 4,20 га жыта. Не адстае ад іх на жніве 60-гадовая Кароля Навак, яна выжынае па 0,28 га азімых культур.

Паспяхова праходзіць хлебаўборка і ў сельгасарцелі „Звязда", гэтага-ж сельсовета. На жніво выходзіць больш як па 100 жанчын. Асабліва высокай прадукцыйнасці працы дабілася калгасніца Люба Дуброўская. Яна за тры рабочыя дні зжала 1,20 га. Больш як па 0,25—0,28 га выжынаюць штодзённа старухі Марыя Літвіненка, Ульяна і Фанасія Тугай.

Шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за хутчэйшую і добраякасную ўборку ўраджаю паміж калгасамі імені Дзяржынскага і імені Калініна. За першыя дні яны ўбралі больш як па 20 гектараў жыта.

Н. Сіроцін.

Вытворчы ўздым калгаснікаў

Такога працоўнага ўздыму сярод калгаснікаў, які існуе ў Бабрыняцкім сельсовеце, яшчэ не было. На ўборку новага ўраджаю выйшлі ўсе—пачынаючы ад 12-гадовых падлеткаў і канчаючы 80-гадовымі калгаснікамі. Працуюць так як ніколі яшчэ не працавалі. Вось, напрыклад, у сельгасарцелі імені Калініна (старшыня т. Бегляк) толькі за першыя дні ўбралі 11 гектараў жыта. На працу выходзяць калгасніцы з усходам сонца і зварачваюцца дамоў з надыходам змроку. Кожная імкнецца працаваць як мага лепш. Такія калгасніцы як Надзя Бобр, Ольга Бегляк і сёстры Насця і Хадося Бобр яны выжынаюць па 0,23—0,25 га. пры добрай якасці.

Больш як па 0,20 га штодзённа выжынаюць калгасніцы сельгасарцелі імені Ракасоўскага Прося Булаўка, Ліда Федарэнка, Параска Мартыновіч, Дуня Булаўка і інш. Усяго па сельсовету ўбрана звыш 100 гектараў.

Днямі калгасы прыступяць да здачы збожжа дзяржаве.

К. Кляшчоў.

Убралі 120 гектараў сенажаці

Самаадддана працуюць калгаснікі сельгасарцелі „XVII партз'езд", Мялешкавіцкага сельсовета. Яны веснавую сяўбу правялі добра і сенаўборку таксама сустрэлі падрыхтаванымі. На 15 ліпеня скасілі 150 гектараў і заскірдавалі 120 гектараў.

Выключна добра пастаўлена працоўная дысцыпліна ў брыгадзе Захарэнка Т. Тут штодзённа на ўборцы сенажаці працуе 25—27 жанчын. Такія жанчыны, як Науменка Ганна, Доўга Ульяна, Пятроўская Марыя нормы выконваюць на 150—170 процантаў. Не адстаюць ад іх 14-гадовыя падросткі Аляксандр Дубавец, Павел Мішота і Сяргей Гусак—выкошваюць па 0,56—0,60 га. сенажаці.

Нядрэнна абстаяць справы і ў другой брыгадзе, дзе брыгадзірам Марыя Белая. Яна ўбрала ўжо 35 гектараў сенажаці. Калгасніцы Анна Лабунец і Агапа Хілько кожны дзень выкошваюць па поўгектара лугу.

Перавыконваюць устаноўленыя нормы на скірдаванні сена калгаснікі Вягера А. і Вягера Д. Яны заскірдавалі больш як па 9 стагоў сена кожны.

Аляксей Гусак.

Хлеб новага ўраджаю—дзяржаве

Калгас «XVIII партз'езд», Бібікаўскага сельсовета, разам з уборкай ураджаю першым у раёне арганізаваў здачу новага хлеба дзяржаве. На склады Заготзярно ён здаў 680 кілаграмаў добраякаснага зярна.

А. Асіпчык.

Адказны рэдактар В. Е. БАСАК.

Адрас рэдакцыі: Мозыр, Ленінская 56. Друкарня газеты «Большэвік Палесся». Тыраж 14000 экз.